

R O Z S U D O K
V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Franciscyho a sudkýň JUDr. Daniely Sučanskej a JUDr. Eleny Siebenstichovej, v právnej veci navrhovateľov **1/ M.** a **2/ D.**, oboch bývajúcich v N., proti odporcovi **J.**, s.r.o. so sídlom v B., zastúpenému JUDr. R., advokátom so sídlom v T., **o určenie právnej neúčinnosti kúpnej zmluvy**, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 12 C 280/2003, o dovolaní odporcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 12. decembra 2007 sp. zn. 4 Co 419/2005, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 12. decembra 2007 sp. zn. 4 Co 419/2005 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava V rozsudkom zo 14. júna 2005 č.k. 12 C 280/2003-113 určil, že kúpna zmluva uzavretá medzi J., s.r.o., so sídlom v B., a J. s.r.o., so sídlom v B., predmetom ktorej je nehnuteľnosť v katastrálnom území Nové Mesto nad Váhom zapísaná v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva č. X. ako parcela č. X. – zastavané plochy vo výmere X. m², je voči navrhovateľom právne neúčinná. Rozhodol tiež o náhrade trov konania.

Proti tomuto rozsudku podal odporca odvolanie, v ktorom žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a návrh zamietnuť. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací uznesením z 12. decembra 2007 sp. zn. 4 Co 419/2005 pripustil späťvzatie návrhu na začatie konania, napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a konanie zastavil. Rozhodol tiež o trovách konania. V odôvodnení poukázal na to, že navrhovatelia na odvolacom pojednávaní

12. decembra 2007 vzali účinne späť návrh na začatie konania, a zaujal názor, že odporca vyjadril svoj súhlas so späťvzatím návrhu už tým, že prvostupňový rozsudok napadol odvolaním a v ňom žiadal, aby návrh na začatie konania bol zamietnutý. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a konanie ako bezpredmetné zastavil (§ 208 O.s.p. a § 222 ods. 2 O.s.p.). Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil poukazom na § 224 ods. 1 a § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. s tým, že nebol dôvod pre použitie § 146 ods. 2 O.s.p., pretože odporca neuplatnil náhradu trov konania podľa § 151 ods. 1 O.s.p.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal odporca dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Uviedol, že povinnosťou odvolacieho súdu bolo upovedomiť ho o návrhu navrhovateľov, ktorým vzali návrh na začatie konania späť, a vyzvať ho, aby sa vyjadril, či s ich späťvzatím návrhu súhlasí alebo aby uviedol vážne dôvody svojho nesúhlasu so späťvzatím návrhu. Krajský súd ale takto nepostupoval a súhlas odporcu so späťvzatím návrhu nesprávne vyvodil z toho, že odporca napadol rozsudok súdu prvého stupňa odvolaním. Tento nesprávny procesný postup odvolacieho súdu mal za následok znemožnenie realizácie oprávnenia odporcu vyjadriť sa k predmetnému procesnému úkonu navrhovateľov a odňatie jeho možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Z uvedených dôvodov žiadal napadnuté uznesenie krajského súdu zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie.

Navrhovatelia sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či dovolaním je napadnuté rozhodnutie, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, je dovolanie prípustné, ak smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa (§ 239 ods. 1 O.s.p.) alebo ak je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa (§ 239 ods. 2 O.s.p.), ak a/ odvolací súd v ňom vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide po právnej stránke o rozhodnutie zásadného významu, alebo ak b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia

na podklade cudzozemského rozhodnutia, alebo c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu) odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát; na procesné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. musí dovolací súd prihliadnuť, i keď nie sú prípadne v dovolaní namietané (viď § 242 ods. 1 O.s.p.).

Odporca vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a žiadna z týchto vád v dovolacom konaní nevyšla najavo. Namietol však, že v konaní mu bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Pod odňatím možností pred súdom konať treba rozumieť závadný procesný postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu jeho procesných práv (napr. právo zúčastniť sa na pojednávaní, robiť prednesy, navrhovať dôkazy a pod.). O prípad odňatia možnosti konať ide aj vtedy, keď odvolací súd v zmysle § 208 O.s.p. pripustí späťvzatie návrhu na začatie konania, rozhodnutie súdu prvého stupňa zruší a konanie zastaví, hoci podmienky pre postup podľa tohto ustanovenia neboli dané.

V zmysle § 208 O.s.p. (v znení od 1. septembra 2005) platí, že ak je návrh na začatie konania vzatý späť, keď už rozhodol súd prvého stupňa, ale jeho rozhodnutie dosiaľ nie je právoplatné, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie nepripustí, ak druhý účastník s tým nesúhlasí. Ak späťvzatie pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvého stupňa a konanie zastaví.

Späťvzatie návrhu na začatie konania je procesný úkon navrhovateľa, z obsahu ktorého jednoznačne vyplýva, že na prejednaní svojho návrhu celkom alebo v určenej časti nemá záujem a je uzrozumený s tým, že o jeho návrhu (časti jeho návrhu) nebude súdom meritórne rozhodnuté (viď tiež § 96 ods. 1 O.s.p.). Pretože späťvzatie návrhu môže byť v rozpore so záujmom odporcu, aby konanie bolo dokončené meritórnym rozhodnutím súdu, odporca má

procesné právo (oprávnenie) vyjadriť nesúhlas s týmto procesným úkonom navrhovateľa (viď tiež § 96 ods. 2 O.s.p.). Uvedenému procesnému právu odporcu zodpovedá procesná povinnosť súdu vyzvať odporcu pred rozhodnutím o tomto úkone navrhovateľa, aby sa vyjadril, či so späťvzatím návrhu súhlasí. V konaní na súde prvého stupňa platí, že ak odporca so späťvzatím návrhu na začatie konania účinne prejaví svoj nesúhlas z vážnych dôvodov, súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní (nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný v prípadoch uvedených v § 96 ods. 3 O.s.p.).

Rovnako vtedy, keď k späťvzatiu návrhu na začatie konania dôjde (až) po rozhodnutí súdu prvého stupňa, musí byť rešpektované procesné oprávnenie odporcu vyjadriť sa k procesnému úkonu navrhovateľa, ktorým prejavil vôľu vziať späť návrh na začatie konania (viď § 208 O.s.p.). Odvolací súd musí odporcovi vytvoriť procesnú možnosť vyjadriť sa k tomuto návrhu navrhovateľa vždy, teda aj vtedy, ak so zreteľom na dovtedajší priebeh a výsledky konania možno predpokladať, že odporca neprejaví nesúhlas so späťvzatím návrhu na začatie konania. Súhlasom alebo nesúhlasom odporcu so späťvzatím návrhu na začatie konania po rozhodnutí súdu prvého stupňa môže byť len jeho procesný úkon, ktorý je z hľadiska tak vecného, ako aj časového jeho reakciou na výzvu súdu, aby sa vyjadril k procesnému úkonu navrhovateľa, ktorým vzal späť návrh na začatie konania. Zo samotnej skutočnosti, že odporca napadol odvolaním rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktorým bolo vyhovené návrhu navrhovateľa na začatie konania, nemožno vyvodiť súhlas odporcu s procesným úkonom navrhovateľa, ktorým po rozhodnutí súdu prvého stupňa prejavil vôľu vziať späť návrh na začatie konania.

V prejednávanj veci zo spisu vyplýva, že odvolacie pojednávanie bolo nariadené na 12. decembra 2007 o 12.30 hod. Zo zápisnice z tohto pojednávania (viď č.l. 142 spisu) vyplýva, že pojednávať sa začalo o 14.25 hod., a to v neprítomnosti odporcu a jeho právneho zástupcu. Na tomto pojednávaní navrhovateľa 1/ a 2/ (ich právny zástupca) vzali návrh na začatie konania späť a odvolací súd hneď na ňom bez ďalšieho – najmä bez toho, aby odporcu najskôr vyzval na vyjadrenie sa k predmetnému návrhu navrhovateľov – uznesením pripustil späťvzatie návrhu, napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a konanie zastavil. Tento nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, priečiaci sa ustanoveniu § 208 O.s.p., mal za následok odňatie možnosti odporcu konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Procesná vada v zmysle § 237 O.s.p. zakladá vždy prípustnosť dovolania a je zároveň tiež dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie

bez ďalšieho zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom touto procesnou vadou nemôže byť považované za správne. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolaním napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave zrušil (§ 243b ods. 1 O.s.p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. apríla 2008

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: